

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
Филология факультеті
А.Байтұрсынұлы атындағы Қазақ тіл білімі кафедрасы

« Қазақ тілі » пәні бойынша
қорытынды бақылау бағдарламасы
код К(Р)Үа , ID 1106

«6B05401 – Ақтуарлы математика», «6B05402 – Математика», «6B05403 – Механика»,
«6B07110 – Робототехникалық жүйелер», «6B07111 – Ғарыштық техника және
технологиялар», «6B05404 – Есептеу ғылымдары және статистика», «6B05405 –
Қолданбалы математика», «6B06105 – Математикалық және компьютерлік
модельдеу», «6B11301 – Логистика»
білім беру бағдарламасы
бакалавриат

Курс – 2
Семестр – 1
Кредит саны – 5

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын аға оқытушы, PhD ғылым докторы Сәрсенбай Жанат Асылханқызы құрастырды.

Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы «6B05401 – Ақтуарлы математика», «6B05402 – Математика», «6B05403 – Механика», «6B07110 – Робототехникалық жүйелер», «6B07111 – Ғарыштық техника және технологиялар», «6B05404 – Есептеу ғылымдары және статистика», «6B05405 – Қолданбалы математика», «6B06105 – Математикалық және компьютерлік модельдеу», «6B11301 – Логистика» білім беру бағдарламасы негізінде әзірленді.

А. Байтұрсынұлы атындағы қазақ тіл білімі кафедрасының отырысында қаралып ұсынылды. Хаттама № 2. 11.10. 2024 ж.

Кафедра менгерушісі _____

А.Ж. Амиров

1. ПӘННІҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады	ОН кол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
<p>Пәннің мақсаты - Қазақ тілінің мемлекеттік тіл ретінде маңыздылығы мен құндылығын арттыруды, болашақ маман иесінің қазақ тілін қоғамдық өмірдің әлеуметтік-мәдени, кәсіби салаларында қарым-қатынас құралы ретінде қолданып, ұлттық дүниетанымды қалыптастырушы әрі сақтаушы құндылық ретінде бағалаушы көзқарасын қалыптастыру.</p>	<p>1. Қарым-қатынаста кез келген тақырыпта еркін сөйлеп және сауатты жазып, ойын дәлелді айтып, талқыға түсіп, күрделі сұхбат түрлеріне, пікірталастарға қатысу, үгіт-насихат, ақпараттық сөз түрлерін, көпшілік алдында сөйлеу іскерлігін меңгерту пікірлесе білуге, түйінді ой айта білуге қабілетті болады;</p>	<p>1.1. Тілді меңгерудің жетік деңгейіне арналған фонетикалық, лексикалық, грамматикалық тілдік бірліктерді нақты коммуникативтік жағдаяттарда жұмсауды үйренеді;</p>
	<p>2. Тілдің, мәдениеттің, қарым-қатынас саласы ерекшеліктеріне сәйкес жеке тұлғалық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынас жағдайларында құзыреттілік танытуға; пікірталастарда этикалық, мәдени, әлеуметтік маңызы бар мәселелерді талқылауға, өз көзқарасын білдіруге, оны дәлелді түрде қорғауға, әңгімелесушілердің пікірін сыни бағалауға;</p>	<p>1.2 Жетік деңгейге арналған грамматикалық формаларды, лексикалық тілдік бірліктерді стильдік ерекшеліктерді сақтай отырып, осы деңгейге сәйкес сұхбатқа қатыса алады</p>
	<p>3. Әртүрлі жанрадағы мәтін түрлерін оқып, түсініп, негізгі және көмекші ақпараттарды ажыратуға, мәтіндерді мағыналық бөліктерді талдап, саралауға, негізгі ойды тұжырымдауға, тұтас мәтіннің және оның жеке құрылымдық элементтерінің қорытынды бөлімдерін сипаттауға, өзіндік ой-қорытынды жасауға;</p>	<p>2.1. Қазақ тілінде әлеуметтік маңызы бар мәселелерді талқылауға қатыса алады;</p> <p>2.2. Өзінің жеке ниеттері мен қажеттіліктерін (тұрмыстық, оқу, әлеуметтік, мәдени, кәсіби бағдарлы) жүзеге асыра алады, оларды этикалық жағынан дұрыс, мағыналы толық, лексика-грамматикалық және прагматикалық тұрғыда жеткізе алады;</p> <p>2.3. Сұхбаттасушылардың іс-әрекеттеріне баға бере алады, өз көзқарасын білдіре алады, оны дәлелдей алады;</p>
	<p>4. Қазақ тілінде әртүрлі мақсаттағы хат-хабарлар жазуға, мақала,</p>	<p>3.1. Өзіне қажетті ақпаратты іздеудің түрлі стратегияларын қолдана алады, сөздердің мәнін тексеру және оқығанды терең түсіну үшін қағаз және электронды</p> <p>3.2. Оқу бағдарламасы аясындағы түрлі тақырыптардағы мәтіндердің негізгі мазмұнын түсінеді және олардан негізгі/қосымша ақпаратты белгілей алады;</p> <p>3.3 Мәтіннің әрбір бөліктерін, қорытындысын сипаттап бере алады, бөліктерге бөліп тұжырымдай алады;</p>
	<p>4.1. Әр түрлі мақсаттағы іс қағаздарын сауатты толтырып,</p>	

	аннотация, тезис жазуға, өз қызығушылығына қарай мақала түрлерін, эссе түрлерін, ақпараттық талдау, сараптамалық мақала түрлерін жазуға;	жазылым дағдысын толық жетілдіреді; 4.2. Түрлі тақырыпқа эссе жазудың құрылымын, аннотация, тезис, мақала жазуды үйренеді; 4.3. Мәтін құруда қазақ тілінің тілдік ерекшеліктерін, ережелерін, нормаларын таным-түсінігін ескере біледі;
	5. Қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрауға және хабарлауға, қатысушылардың іс-әрекеттеріне баға беруге, таным мен қарым-қатынас жағдайында әңгімелескен адамға әсер ету құралы ретінде ақпаратты пайдалануға;	5.1. Кәсіби қарым-қатынас жағдайына сәйкес ақпарат сұрай және хабарлай алады; 5.2. Түрлі дереккөздерді пайдалана отырып, әңгімелескен адамды дәлелдер арқылы сендіре алады; 5.3. Сөйлеу барысында сөйлеушінің мақсатын анықтай алады және прагматикалық талдау жасай алады;
Пререквизиттер	Қазақ тілінің В1 деңгейі	
Постреквизиттер	Қазақ тілінің В2-1 деңгейі	
Оқу ресурстары	<p>Негізгі әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ш.А. Рамазанова. Қазақ тілі: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. – 221 б. 2. Н.Ж. Егізбаева, Ш.А. Рамазанова. Қазақ тілі: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 225 б. 3. Күзекова З. Қазақ тілі. Грамматикалық жаттығулар жинағы. Тілді оқытып, үйретудің базалық, ортаңғы, ортадан жоғары, жоғары деңгейіне арналған оқу құралы. (А2, В1, В2, С1) / – Астана: 2019. – 175 бет. 4. Ш.Қ. Құрманбаева, М.К. Ахметова, М.М. Мұқаметқали Қ. Қазақ тілі: Жоғары деңгейге арналған оқулық. – Астана: 2018. –357 бет. 5. Б. Қапалбеков, С. Құлманов, Г. Қалиакпарова. Грамматикалық анықтағыш. – Алматы, 2010. <p>Қосымша әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салқынбай А., Егізбаева Н., Жұмағұлова А., Иманқұлова С., Рысбай Б. Қазақ тілі: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. 2. Күзекова З., Ақбұзауова Б. Қазақ тілі. Ортадан жоғары деңгей (В2.1) Оқу құралы.2018. <p>Онлайн ресурстар: kaz-tili.kz, til.gov.kz., qazaqtili.el.kz, sozdik.kz, tilalemi.kz. emle.kz. terminkom.kz. atau.kz, qujat.kz.</p>	

Негізгі тақырыптар:

1. Мемлекеттік тіл – ұлт негізі
2. Қазақ тілінің орфографиялық, орфоэпиялық ерекшеліктері
3. Қоғам талабы – білікті маман
4. Сөздердің байланысу тәсілдері
5. ҚазҰУ – қазақ ғылымы мен білімінің қара шаңырағы
6. Сөздердің байланысу түрлері
7. Қазақстан – тәуелсіз мемлекет
8. Субъектілік-предикаттық қатынастың берілуі

9. Қазақстан Республикасының елордасы
10. Анықтауыштық қатынастың берілуі
11. Қазақстанның сәулет өнері
12. Сұрау мәнді құрылымдар.
13. Қазақтың кино өнері
14. Меншік мәнді құрылымдар
15. «Байқоңыр» ғарыш айлағы
16. Мекен мәнді құрылымдар
17. Білім кілті – кітапта
18. Мезгіл ұғымдары
19. Ғылыми кітапхана
20. Мезгіл мәнді құрылымдар
21. Қазақстандағы туризм
22. Қалау мәнді құрылымдар
23. Қазақстанның табиғаты
24. Болжам мәнді құрылымдар
25. Қазақ елінің тарихи орындары
26. Өтініш, тілек мәнді құрылымдар
27. Қазақ жеріндегі тарихи ескерткіштер
28. Міндеттілік, тиістілікті білдіретін құрылымдар
29. Өнегелі ғұмыр: тарихи тұлғалар
30. Мүмкінділік модальдылығы

2. ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУ ТАПСЫРМАСЫН ОРЫНДАУ ЖӨНІНДЕГІ ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР, СТАНДАРТТЫ ЖАЗБАША OFFLINE

2.1. Емтихан формасы: Стандартты жазбаша offline. Платформа: Univer АЖ

2.2. Жазбаша емтиханның мақсаты: пәнді зерделеу кезінде меңгерілген оқу нәтижелерін, дағдылар мен құзыреттерді, өз ойларын жазбаша нысанда қисынды баяндай білуін, өз көзқарасын дәлелді дәлелдеуді көрсету.

2.3. Тапсырманы орындаудан күтілетін нәтижелер:

Жазбаша емтиханның бір билеті оқытылған курс бойынша оқу нәтижелерін анықтайтын және төменде сипатталған критерийлер бойынша бағаланатын 3 сұрақтан тұрады:

1-сұрақ - Курс теориясы мен тұжырымдамасын білу; баяндаудың қисындылығы. Курс мазмұнында баяндалатын теориялық ережелерді түсіну және мысалдармен растау.

2-сұрақ. Таңдаулы әдістеме мен технологияны жазбаша практикалық тапсырмаларға қолдану. Практикалық тапсырмада берілген негізгі мәселені ашу және шешу.

3-сұрақ - Ұсынылған практикалық тапсырмаға таңдалған әдістеменің қолданылуын бағалау және жазбаша сыни талдау. Жеке практикадан алынған нәтиженің негіздемесі.

2.4. Емтихан өткізу рәсімі.

2.4.1. Стандартты жазбаша offline емтихан бекітілген кестеге сәйкес өткізіледі.

2.4.2. Жазбаша offline емтихан басталғанға дейін 15 минут бұрын кезекші оқытушы білім алушылардың жеке куәлігі бойынша жеке басын тексеруді жүзеге асырады, білім алушыларды келу парағында көрсетілген отырғызу орындарына отырғызады.

2.4.3. Жазбаша offline емтиханға студент орнына басқа адам келген жағдайда кезекші оқытушы осы Қағидаларды бұзғаны туралы тиісті акт жасайды.

2.4.4. Кешіккен білім алушылар емтиханға жіберілмейді.

2.4.5. Емтихан кезінде кезекші оқытушы білім алушылардың бекітілген нұсқаулыққа сәйкес мінез-құлық ережелерін сақтауын бақылауды жүзеге асырады.

2.4.6. Емтиханға бөлінген уақыт аяқталғаннан кейін кезекші оқытушы:

1) емтихан жұмыстарын жинайды;

2) әр жұмысқа жұмыс жазудың аяқталу белгісін жауап парақтарында - Х литерін қояды;

3) жауап парақтарын келу парақтарымен бірге деканат маманына шифрлауға ұсынады.

2.4.7. Шифрлау үшін жұмыстарды ұсыну кешіктірілген жағдайда тиісті акт жасалады.

2.4.8. Емтиханда білім алушыларға өздерімен бірге шпаргалкаларды, ұялы телефондарды, смарт-сағаттарды және қосалқы ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізу үшін пайдаланылуы мүмкін басқа да техникалық және өзге де құралдарды пайдалануға тыйым салынады. Басқа білім алушылармен және бөгде адамдармен сөйлесуге, жауаптарға аты-жөнін немесе өзге де сәйкестендіру жазбаларын жазуға тыйым салынады.

2.4.9. Егер білім алушы емтиханға келіп, билет бойынша жауап беруден бас тартса, емтихан тапсыру «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.10. Дәлелді себеп болмаған жағдайда емтиханға келмеу «F» бағасы ретінде бағаланады.

2.4.11. Білім алушы осы тармақтардың біреуін немесе бірнешеуін бұзған жағдайда емтихан жұмысын жою актісі (бұдан әрі - Акт) толтырылады, пән үшін «F» («қанағаттанарлықсыз») бағасы қойылады.

2.4.12. Емтиханда осы Ережені қайталап бұзғаны үшін білім алушы Әдеп жөніндегі факультет кеңесінің қарауына ұсынылады.

2.4.13. Пән бойынша қорытынды баға емтихан өткізілгеннен кейін 1 ай ішінде, оқушы қашықтықтан білім беру технологияларын және/немесе емтиханда мінез-құлық ережелерін қолдана отырып қорытынды бақылау жүргізу үшін нұсқаулықтарды бұзғаны анықталған жағдайда: шпаргалкаларды, ұялы телефондарды пайдалану, келіссөздер жүргізу және т.б. Актіні толтыра отырып, бақылау бейнекамераларынан жазбалар негізінде жойылуы мүмкін. Актінің күші жойылуға және апелляцияға жатпайды.

2.4.14. Емтихандардағы барлық тәртіп бұзушылықтар білім алушының транскриптіне енгізіледі.

3. БАҒАЛАУ САЯСАТЫ

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән:

Форма: Стандартты жазбаша оффлайн

Платформа: Univer АЖ

		Дескрипторлар				
№	Критерий/ балл	Өте жақсы 90-100% (27-30 балл)	Жақсы 70-89% (21-26 балл)	Қанағаттанарлық 50-69% (15-20 балл)	Қанағаттанарлықсыз 25-49% (9-14 балл)	
1 сұрақ 30 балл	Курс теориясы мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға сұрақтың жан-жақты түсіндірмесі, әрбір қорытынды мен мәлімдемесі үшін егжей-тегжейлі дәлелі бар, логикалық түрде құрастырылған және әзірленген тақырыптардан мысалдармен расталған жауап үшін қойылады.	«Жақсы» деген баға сұрақтың толық, бірақ толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған аргументтерін қамтитын және материалды беру логикасы мен реттілігін бұзуға мүмкіндік беретін жауапқа қойылады. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбауы кездергі келтірмейді.	«Қанағаттанарлық» бағасы билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдейтін, баяндаудағы композициялық теңгеріміздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға жол берген жауапқа қойылады. Әзірленген жазбаларынан мысалдармен теориялық ойлары көрсетілмейді.	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу ...; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ 30 балл	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, толық емес, курстың практикалық мәселелерін толық шешпей қойылған сұраққа дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі үстірт қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары, тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды бақылау жүргізу нормалар асағын қателіктер мен кемшіліктердің болуы.	Тапсырмаларды шешу үшін білмейді, алгоритмдерді қолдана алмау, қорытынды және нәтиже жасай алмау. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

<p>№ 3 сұрақ 40 балл</p>	<p>Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі</p>	<p>Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістеме мен технологияны дәйекті, қисынды және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсыну да 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).</p>	<p>Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.</p>	<p>Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер бар, сонымен қатар практикалық материалдар мен шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлдік жоқ</p>	<p>Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.</p>	<p>Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.</p>
------------------------------	--	--	--	--	--	--

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға (ҚБ) = (% 1 + % 2 + % 3 + % 4 + % 5 + % 6) / К, мұнда % - критерий бойынша тапсырманың орындалу деңгейі,

К - критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды балды есептеу мысалы

№	Балл	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»
		90-100 %	70-89 %	50-69 %	25-49 %
Критерий					
1.	Критерий 1	100			
2.	Критерий 2		75		
3.	Критерий 3				
4.	Критерий 4			60	
5.	Критерий 5	100			45
6.	Критерий 6				49
Қорытынды %		200	75	60	94
					200+75+60+ 94=429 429/6 критерия =71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызды негізге ала отырып, бағалауды бағалау шкаласымен салыстыра аламыз. 72 балл бағалау шкаласына сәйкес «Жақсы» санатына сәйкес келетін 70 балдан 89 балға дейінгі ауқымда болады. Осылайша, осы есептеу кезінде емтихан балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесіне сәйкес 72 «Жақсы» балға бағаланатын болады. білім алушылардың оқу жетістіктерін оларды бағалау мен бағалаудың дәстүрлі шкаласына ауыстыра отырып есепке алу.

Оқытушы

Ж. Сәрсенбай

